

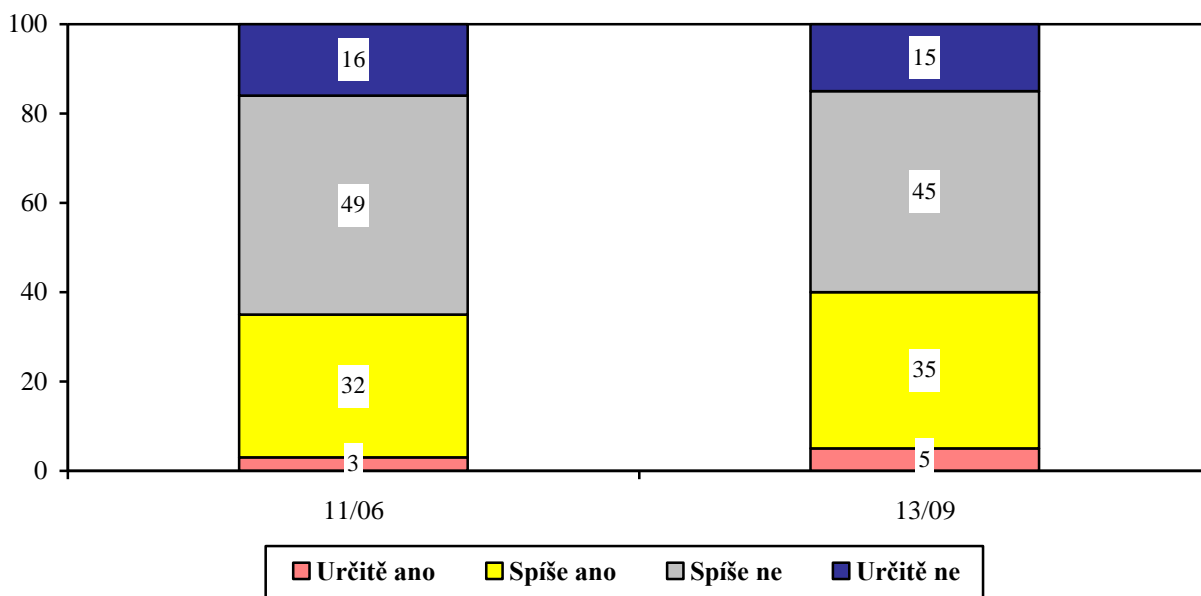
TRAFIKY PRO BÝVALÉ POSLANCE JSOU FORMOU TRESTNĚ STÍHATELNÉ KORUPCE, TA VŠAK NEBUDE PROKÁZÁNA A JEJÍ PROTAGONISTÉ NEBUDOU ODSOUZENI – TAKOVÝ JE NEJČASTĚJŠÍ NÁZOR V ČESKÉ VEŘEJNOSTI

Důvěra občanů ve schopnosti orgánů činných v trestním řízení není zvláště vysoká, vyjadřuje ji 40 % občanů. Výrazně více je těch, kteří důvěřují jmenovitě vrchnímu státnímu zástupci Ivo Ištvanovi (66 %). Kauzu složení mandátů poslanců Šnajdra, Tluchoře a Fuksy a zákulisní jednání o jejich uplatnění v orgánech státních firem, kterou Ištvan odstartoval, považuje za trestně stíhatelnou korupci naprostá většina občanů (81 %), podstatně méně (38 %) je ovšem těch, kteří si myslí, že korupční jednání bude prokázáno a obvinění budou odsouzeni. Rozdílné názory stoupenců stran na jednání protagonistů kauzy svědčí o tom, že hodnocení je výrazně ovlivněno vztahem k bývalé vládní koalici.

Citovaný výzkum STEM byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 29. srpna až 8. září 2013. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpověděl rozsáhlý soubor 1093 respondentů.

Výsledky průzkumu ukazují, že důvěra občanů ve schopnosti orgánů činných v trestním řízení za poslední dva roky mírně stoupla. Zatímco v polovině roku 2011 jim důvěřovalo 35 % lidí, nyní je to 40 %.

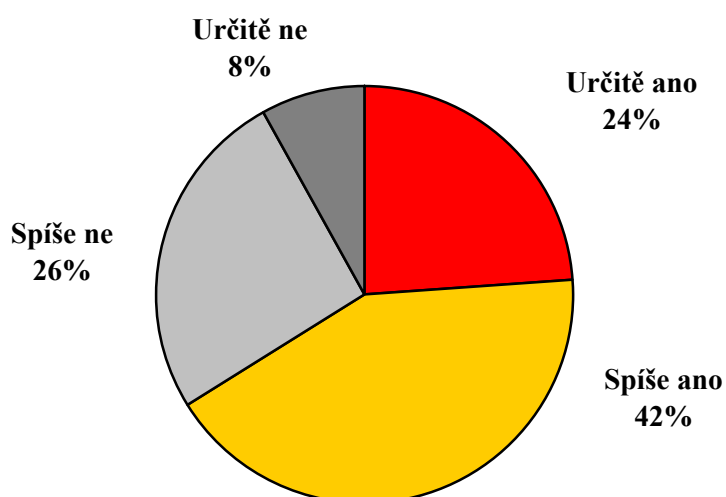
„Máte důvěru ve schopnosti orgánů činných v trestním řízení?“ (%)

Pramen: STEM, Trendy 6/2011, 9/2013

Podrobněji se STEM zabýval názory občanů na kauzu údajného korupčního jednání týkajícího se bývalých poslanců Šnajdra, Tluchoře a Fuksy a bývalé ředitelky kanceláře premiéra Nagyové. V této souvislosti bylo zjištěno, že vrchní státní zástupce Ivo Ištvan, který kauzu zahájil, se těší důvěře dvou třetin občanů. Věří mu tedy výrazně více lidí než orgánům činným v trestním řízení obecně.

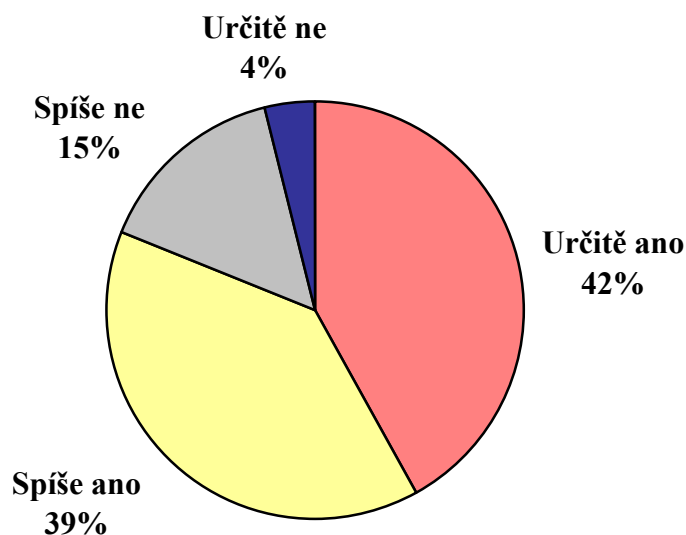
„Máte důvěru ve vrchního státního zástupce Ivo Ištvana?“

Pramen: STEM, Trendy 9/2013, 1093 respondentů starších 18 let

Důvěra v Ivo Ištvana bezesporu souvisí i s tím, že naprostá většina české veřejnosti (81 %) se domnívá, že kauza složení mandátů jmenovaných exposlanců a zákulisní jednání o jejich dalším uplatnění je formou trestně stíhatelné korupce. (Mezi těmi, kteří Ištvanovi věří, si to myslí 88 %.)

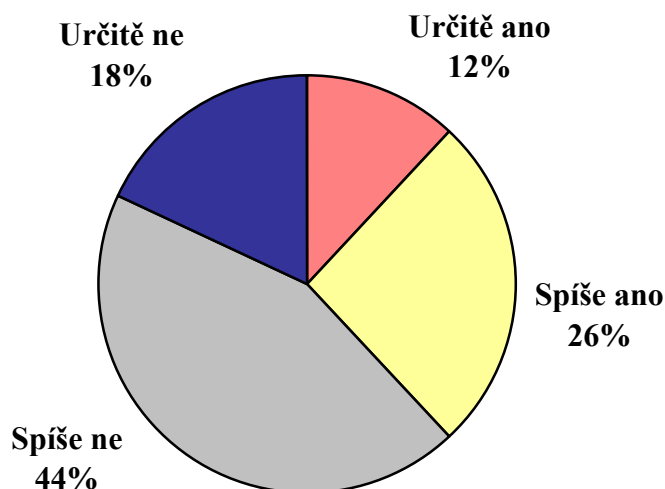
„Považujete Vy osobně kauzu složení mandátů poslanců Šnajdra, Tluchoře a Fuksy a zákulisní jednání o jejich dalším uplatnění v orgánech státních firem za formu trestně stíhatelné korupce?“

Pramen: STEM, Trendy 9/2013, 1093 respondentů starších 18 let

Přestože výrazná většina občanů považuje kauzu exposlanců za korupční, jen něco přes třetinu (38 %) si myslí, že jim a Janě Nagyové bude korupční jednání prokázáno a budou za ně pravomocně odsouzeni.

„Myslíte si, že bývalým třem poslancům a Janě Nagyové, bývalé ředitelce kanceláře premiéra, bude nakonec korupční jednání prokázáno a budou za něj také pravomocně odsouzeni?“

Pramen: STEM, Trendy 9/2013, 1093 respondentů starších 18 let

Z kombinace odpovědí na obě posledně uvedené otázky¹ vyplývá, že nejčastějším názorem (zastává ho polovina občanů) je skepse k výsledku kauzy přesto, že jednání lze považovat za trestně stíhatelnou korupci. Podrobné členění názorových skupin je následující:

- 31 % občanů si myslí, že kauza je trestně stíhatelnou korupcí a že její protagonisté budou pravomocně odsouzeni,
- 50 % občanů se domnívá, že kauza sice je korupční, ale exposlanci a J. Nagyová odsouzeni nebudou,
- 12 % má za to, že kauza není trestně stíhatelnou korupcí a její protagonisté nebudou odsouzeni,
- 7 % si myslí, že kauza není trestně stíhatelnou korupcí, ale exposlanci a J. Nagyová budou odsouzeni.

Důvěra ve schopnosti orgánů činných v trestním řízení, ve vrchního státního zástupce Ivo Ištvanu i názory na kauzu bývalých poslanců a bývalé ředitelky kanceláře premiéra z hlediska trestní stíhatelnosti a očekávaného výsledku nejsou výrazněji diferencovány sociodemografickými znaky, jako jsou pohlaví, věk nebo vzdělání.

Třídění odpovědí podle stranických preferencí ukazuje, že

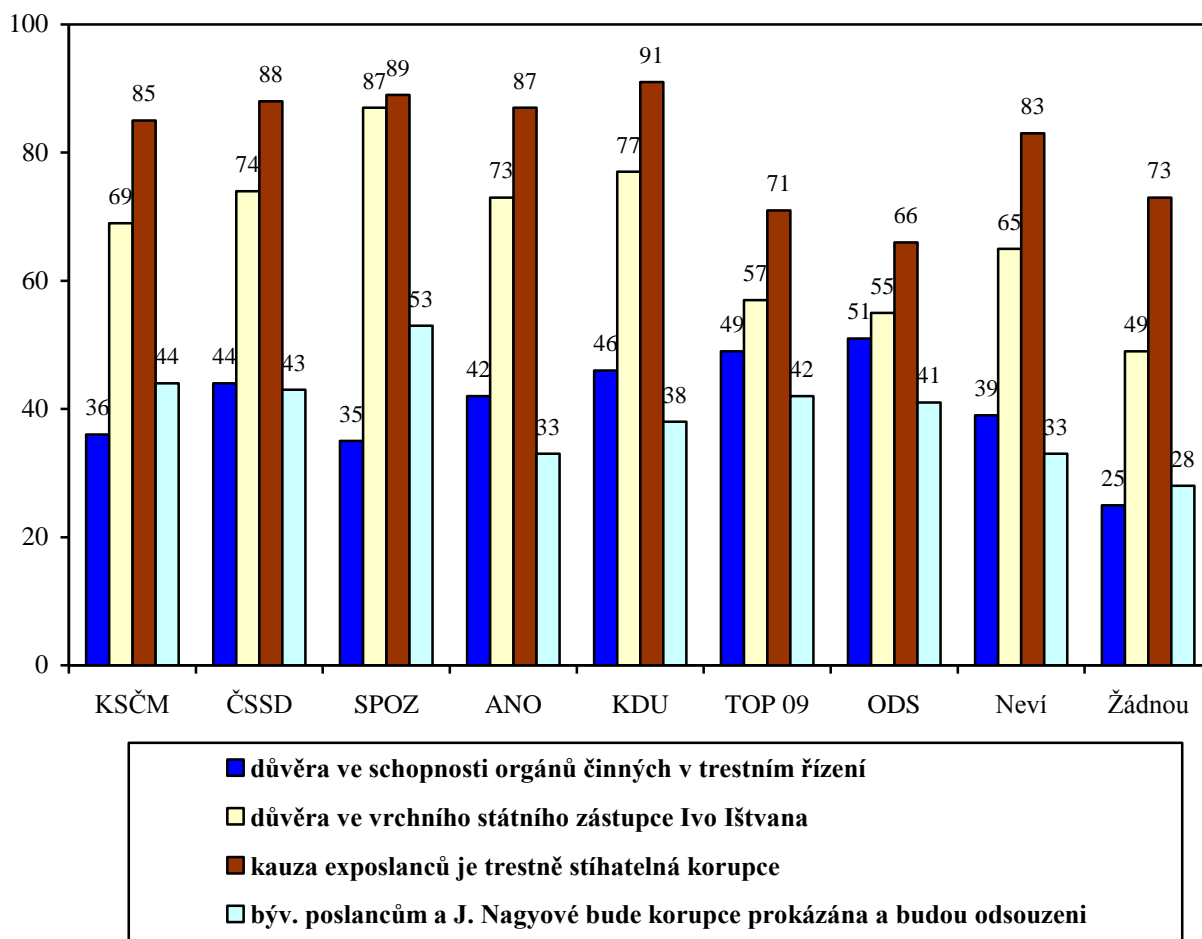
- na pravé straně politického spektra (tj. mezi stoupenci ODS a TOP 09) je poněkud častější obecná důvěra v orgány činné v trestním řízení, přičemž však nižší důvěře než mezi stoupenci jiných stran se těší Ivo Ištvan a také méně lidí se domnívá, že kauza exposlanců je formou trestně stíhatelné korupce,

¹ Pro účely kombinační typologie byly sloučeny jednak kladné a jednak záporné odpovědi.

- na levici je důvěra ve schopnosti orgánů činných v trestním řízení mírně nižší (týká se to hlavně příznivců KSČM a SPOZ), ovšem důvěra v Ivo Ištvana je nadprůměrná, stejně tak i zastoupení názoru, že kauza exposlanců je trestně stíhatelnou korupcí (což se obojí týká i sympatizantů KDU-ČSL a ANO).

Rozdíly mezi názory stoupenců stran tak ukazují, že pohled na jednání protagonistů kauzy je výrazně ovlivněn vztahem k bývalé vládní koalici. Zároveň je však třeba dodat, že i mezi příznivci stran bývalé kolice, ODS a TOP 09, má Ivo Ištvan důvěru nadpoloviční většiny a ještě vyšší (zhruba dvoutřetinový) podíl si myslí, že trafiky pro bývalé poslance jsou trestně stíhatelnou korupcí.

Důvěra v orgány činné v trestním řízení a názory na údajnou korupční kauzu bývalých poslanců a bývalé šéfky kanceláře premiéra podle stranických preferencí (podíly kladných odpovědí v %)

Pramen: STEM, Trendy 9/2013, 1093 respondentů starších 18 let

Pozn.: údaje za SPOZ, KDU-ČSL, ANO a nevoliče jsou vzhledem k nižším četnostem respondentů ve výběrovém souboru orientační